

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Ovo je semistrukturirani upitnik. Molimo postavite svako od ovih pitanja. Postavite i svako dodatno pitanje neophodno za kliničku ocjenu demencije (CDR) bolesnika. Molimo zabilježite i podatke dobivene dodatnim pitanjima.

Pitanja o pamćenju za davatelja podataka:

1. Ima li bolesnik/ca problema s pamćenjem ili razmišljanjem? Da Ne
- 1a. Ukoliko da, je li to konzistentni problem (kao suprotnost nekonzistentnom)? Da Ne
2. Može li se prisjetiti skorog događaja? Obično Ponekad Rijetko
3. Može li upamtiti kratki popis stvari (listu kupovine)? Obično Ponekad Rijetko
4. Je li tijekom prošle godine bilo izvjesnog slabljenja pamćenja? Da Ne
5. Je li se njegovo/njeno pamćenje pogoršalo u tolikoj mjeri da je to utjecalo na njegove/njene dnevne aktivnosti unazad nekoliko godina (ili aktivnosti prije umirovljenja)? (mišljenje kolateralnog izvora) Da Ne
6. Zaboravlja li u potpunosti važne događaje unutar nekoliko tjedana (npr. putovanje, zabavu, obiteljsko vjenčanje)? Obično Ponekad Rijetko
7. Zaboravlja li značajne detalje važnih događaja? Obično Ponekad Rijetko
8. Zaboravlja li u potpunosti važne informacije iz dalje prošlosti (npr. datum rođenja, datum vjenčanja, mjesto uposlenja)? Obično Ponekad Rijetko
9. Ispričajte mi o nekim skorim događajima iz njegovog/njezinog života kojih bi se on/ona trebao/la sjećati (Za provjeru potonjeg, saznajte detalje poput mjesta događaja, dana i vremena događanja, sudionike, koliko je događaj trajao, kada je završio i kako je bolesnik ili drugi sudionik tamo dospio).

Unutar 1 tjedna:

Unutar 1 mjeseca:

10. Kada je rođen/a? _____
11. Gdje je rođen/a? _____
12. Koji je posljednju školu pohađao/la? _____
- Ime _____
- Mjesto _____
- Razred _____
13. Koje je bilo njegovo/njezino glavno zanimanje (ili zanimanje supružnika ako bolesnik nije radio)? _____
14. Koje je bilo njegovo/njezino posljednje važnije zanimanje (ili zanimanje supružnika ako bolesnik nije radio)? _____
15. Kada je on/ona (ili supružnik) umirovljen/a i zašto? _____

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja o orjentiranosti za davatelja podataka:

Kako često on/ona zna za točan:

1. Dan u mjesecu?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

2. Mjesec?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

3. Godinu?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

4. Dan u tjednu?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

5. Ima li problema s određivanjem vremenskih odnosa (kada su se događaji dogodili u odnosu jedan na drugi)?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

6. Može li se kretati poznatim ulicama?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

7. Kako često je u stanju kretati se od jednog mjesta do drugog izvan svog susjedstva?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

8. Kako često može pronaći svoj put unutar doma?

Obično Ponekad Rijetko Ne znam

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Ocjena i pitanja u svezi razmišljanja i rješavanja problema za davatelja podataka:

1. Općenito, kad bi trebali ocijeniti njegove/njene sadašnje sposobnosti u svezi rješavanja problema, bi li ga/ju smatrali:

- Jednako dobrim kao što su uvijek bili
- Dobrim, ali ne dobrim kao ranije
- Prihvatljivim
- Slabim
- Potpuno nesposobnim

2. Ocijenite njegovu/njenu sposobnost u baratanju manjom količinom novca (npr. vraćanje ostatka, davanje manje napojnice):

- Bez gubitka
- Izvjesni gubitak
- Teški gubitak

3. Ocijenite njegovu/njenu sposobnost u baratanju složenim financijskim ili poslovnim transakcijama (npr. vođenje čekovne knjižice, plaćanje računa):

- Bez gubitka
- Izvjesni gubitak
- Teški gubitak

4. Je li sposoban/a upravljati hitnim stanjem u domaćinstvu (npr. curenje vodovoda, manji požar)?

- Jednako kao ranije
- Lošije nego ranije zbog poteškoća u mišljenju
- Lošije nego ranije, drugi razlog (zašto) _____
- _____
- _____

5. Je li sposoban/a razumijeti situacije i objašnjenja?

- Obično Ponekad Rijetko Ne znam

6. Ponaša* li se prikladno [npr. na uobičajeni način (kao prije bolesti)] u društvenim situacijama i međuljudskom kontaktu?

- Obično Ponekad Rijetko Ne znam

*Ovo se odnosi na ponašanje, ne na izgled.

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja u svezi društvenog života za davatelja podataka:

U svezi zaposlenja

1. Da li bolesnik/ca još uvijek radi? Da Ne Nije primjenjivo
Ukoliko nije primjenjivo prosljediti na pitanje 4.
Ukoliko da, prosljediti na pitanje 3.
Ukoliko ne, prosljediti na pitanje 2.
2. Jesu li problemi s pamćenjem ili razmišljanjem pridonijeli bolesnikovoj odluci da se umirovi? (Iduće pitanje je br. 4) Da Ne Ne znam
3. Ima li bolesnik/ica značajne poteškoće na poslu zbog problema s pamćenjem i razmišljanjem?
 Rijetko ili nikad Ponekad Obično Ne znam

Socijalna

4. Je li bolesnik/ica ikada vozio automobil? Da Ne
Vozi li bolesnik/ica sada automobil? Da Ne
Ukoliko ne, je li to zbog problema s pamćenjem ili razmišljanjem? Da Ne
5. Ukoliko još uvijek vozi, postoji li problem ili rizik zbog slabog razmišljanja? Da Ne
- *6. Je li bolesnik/ica sposoban/a samostalno kupovati za svoje potrebe?
 Rijetko ili nikad (Trebna pratnju pri svakom odlasku u kupovinu) Ponekad (Kupuje ograničenu količinu stvari; kupuje duple stvari ili zaboravlja kupiti potrebno) Obično Ne znam
7. Je li bolesnik/ica sposoban/a samostalno obavljati aktivnosti izvan svog doma?
 Rijetko ili nikad (Općenito nesposoban obavljati aktivnosti bez pomoći) Ponekad (Ograničeno i/ili rutinski, npr. površno sudjelovanje u crkvi ili sastancima; odlazak kozmetičaru) Obično (Smisleno sudjelovanje u aktivnostima, npr. glasovanje) Ne znam
8. Vodi li se bolesnik/ica na društvene aktivnosti izvan obiteljskog doma? Da Ne
Ukoliko ne, zašto ne? _____
9. Da li bi slučajni promatrač na temelju bolesnikovog/bolesničinog ponašanja pomislio da je on/ona bolestan/a? Da Ne
10. Ukoliko je u domu za skrb o odraslim osobama, sudjeluje li u društvenim zadacima (razmišljanjem) na zadovoljavajuć način? Da Ne

VAŽNO:

Raspolaže li se s dovoljno podataka za ocjenu bolesnikove nesposobnosti za sudjelovanje u društvenom životu?

Ukoliko ne, molimo ispitate dalje.

Društveni život: Poput odlazaka u crkvu, posjeta prijateljima ili obitelji, političkih aktivnosti, aktivnosti u profesionalnim organizacijama poput udruga ugostitelja i ostalim profesionalnim grupama, društvima, klubovima, uslužnim organizacijama, sudjelovanje u edukativnim programima.

***Molimo dodajte napomene ukoliko je potrebno radi pojašnjenja razine bolesnikove funkcionalnosti u ovom području.**

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja u svezi doma i bavljenja hobijem za davatelja podataka:

1a. Koje su promjene nastale u njegovim/njezinim sposobnostima obavljanja kućanskih obaveza?

1b. Što još uvijek može raditi dobro?

2a. Koje su promjene nastale u njegovim/njezinim sposobnostima bavljenja hobijem?

2b. Što još uvijek može raditi dobro?

3. Ukoliko je u domu za brigu o odraslima, što više ne može raditi dobro (kućanstvo i hobi)?

Svakodnevne aktivnosti (The Blessed dementia Scale):

	Bez gubitka		Teški gubitak
4. Sposobnost obavljanja kućanskih obaveza	0	0.5	1

Molimo opišite:

5. Je li bolesnik sposoban obavljati kućanske obaveze na način:
(Izabрати jedan. Davatelja podataka nije potrebno izravno pitati).

Bez smislene funkcije.
(Izvodi samo jednostavne aktivnosti, poput namještanja kreveta, samo uz znatan nadzor)

Funkcionira samo u ograničenim aktivnostima.
(Uz izvjesni nadzor pere suđe do prihvatljive čistoće; postavlja stol)

Funkcionira neovisno u nekim aktivnostima.
(Upravlja aparatima poput usisivača, priprema jednostavna jela)

Funkcionira u uobičajenim aktivnostima, ali ne na uobičajenoj razini.

Normalno funkcionira u uobičajenim aktivnostima.

VAŽNO:

Ima li dovoljno informacija za ocjenu bolesnikove razine nesposobnosti u svezi područja DOM I HOBI?
Ukoliko ne, molimo ispitajte dalje.

Kućanski zadaci: poput kuhanja, pranja rublja, čišćenja, kupovanja namirnica, iznošenja smeća, rada na okućnici, jednostavnog održavanja i osnovnih popravaka.

Hobi: šivanje, slikanje, ručni rad, čitanje, zabavljanje, fotografija, vrtlarjenje, odlazak u kazalište i na koncerte, rezbarenje, učestvovanje u sportu.

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja o osobnoj njezi za davatelja podataka:

*Koja je Vaša procjena o njegovoj/njenoj mentalnoj sposobnosti u sljedećim područjima:

	Bez pomoći	Ponekad zamijeni dugmad itd.	Krivim redosljedom, obično zaboravi stvari	Nesposoban/a se obući
A. Odijevanje (The Blessed dementia Scale)	0	1	2	3
	Bez pomoći	Treba nagovor	Ponekad treba pomoć	Uvijek ili gotovo uvijek treba pomoć.
B. Umivanje i njega tijela	0	1	2	3
	Uredno; ispravno upotrebljava pribor	Neuredno; žlicom	Jednostavnu krutu hranu	Treba biti hranjen/a
C. Prehrambene navike	0	1	2	3
	Normalna potpuna kontrola	Ponekad se pomokri u krevetu	Često se pomokri u krevetu	Inkontinencija stolice i urina
D. Kontrola sfinktera (The Blessed dementia Scale)	0	1	2	3

* Ocjena 1 može se smatrati ako je bolesnikova/bolesničina osobna njega pogoršana u odnosu na raniju razinu, čak i ako ne treba nagovor.

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja o pamćenju za bolesnika/bolesnicu:

1. Imate li problema s pamćenjem i razmišljanjem? Da Ne
2. Prije nekoliko trenutaka Vaš (supružnik, itd) ispričao mi je nekoliko Vaših nedavnih događaja. Hoćete li mi Vi reći nešto o njima? (Tražite detalje, poput mjesta događaja, doba dana, učesnicima, koliko je događaj trajao, kada je završio i kako su bolesnik ili drugi sudionici stigli na mjesto događaja).

Unutar 1 tjedna

1.0 – Poprilično točno

0.5

0.0 – Poprilično netočno

Unutar 1 mjeseca

1.0 – Poprilično točno

0.5

0.0 – Poprilično netočno

3. Navesti ću Vam ime i adresu koju trebate upamtiti nekoliko minuta. Ponovite za mnom ime i adresu. (Ponavljate dok rečenica nije točno ponovljena ili do maksimalno tri pokušaja).

Dijelovi	1	2	3	4	5
	Ivan	Kovačić,	Jadranska ulica	42,	Split
	Ivan	Kovačić,	Jadranska ulica	42,	Split
	Ivan	Kovačić,	Jadranska ulica	42,	Split

(Podcrtajte ispravno ponovljene dijelove u svakom pokušaju).

4. Kad ste rođeni? _____
5. Gdje ste rođeni? _____
6. Koju ste školu posljednju pohađali?
Ime _____
Mjesto _____ Razred _____
7. Koje je bilo Vaše glavno zanimanje (ili supružnika ukoliko ste nezaposleni)?

8. Koji je bio Vaš posljednji važniji posao (ili supružnika ukoliko ste nezaposleni)?

9. Kada ste Vi (ili supružnik) umirovljeni i zašto? _____
10. Ponovite ime i adresu koju sam Vas zamolio da upamtite:

Dijelovi	1	2	3	4	5
	Ivan	Kovačić,	Jadranska ulica	42,	Split

(Podcrtajte ispravno ponovljene dijelove).

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja o orijentiranosti za bolesnika/icu:

Doslovno zabilježite bolesnikov/bolesniččin odgovor na svako pitanje

1. Koji je danas datum?

Točno Netočno

2. Koji je dan u tjednu?

Točno Netočno

3. Koji je mjesec?

Točno Netočno

4. Koja je godina?

Točno Netočno

5. Koji je naziv ovog mjesta?

Točno Netočno

6. U kom smo gradu?

Točno Netočno

7. Koliko je sati?

Točno Netočno

8. Zna li bolesnik/ica tko je davatelj podataka (po vašoj ocjeni)?

Točno Netočno

Radni list za kliničku ocjenu demencije

Pitanja o rasuđivanju i rješavanju problema za bolesnika/icu:

Upute: Ukoliko prvotni odgovor bolesnika/ice ne zaslužuje ocjenu 0, nastojte ustanoviti bolesnikovo/bolesničino najbolje razumijevanje problema. Zaokružite najbliži odgovor.

Sličnosti:

Primjer: "Po čemu su slični olovka i nalivpero? (pisaći pribor)

Po čemu su slične ove stvari? Bolesnikov odgovor

1. repa.....karfiol _____

(0 = povrće)

(1 = hrana, žive stvari, mogu se kuhati, itd.)

(2 = neprikladni odgovori; razlike; kupiti ih)

2. pisaći stol.....polica za knjige _____

(0 = namještaj, uredski namještaj; oboje drži knjige)

(1 = drveni, noge)

(2 = neprikladno, razlike)

Razlike:

Primjer: "Koja je razlika između šećera i octa? (slatko - kiselo)

Koja je razlika između ovih stvari?"

3. laž.....pogriješka _____

(0 = jedno je voljno, drugo je slučajno)

(1 = jedno je loše, drugo dobro – ili objašnjava samo jedno)

(2 = bilo što drugo, sličnosti)

4. rijeka.....kanal _____

(0 = prirodno - umjetno)

(2 = bilo što drugo)

Računanje:

5. Koliko kovanica od 5 kuna čini 100 kuna?

Točno

Netočno

6. Koliko kovanica od 20 lipa čini 5,20 kuna?

Točno

Netočno

7. Oduzmi 3 od 20 i nastavi oduzimati 3 od svakog novog broja nadalje

Točno

Netočno

Procjena:

8. Nakon dolaska u nepoznati grad, kako ćete pronaći prijatelja kojeg želite posjetiti?

(0 = potražiti telefonski imenik, pozvati zajedničkog prijatelja)

(1 = pozvati policiju, pozvati telefonske informacije (obično ne daju adrese)

(2 = bez jasnog odgovora)

9. Bolesnikova procjena vlastite nesposobnosti i životne situacije i razumjevanja razloga zbog čega on/ona prisustvuje ovom ispitivanju (moguće da je već pitano, ali ocijenite ovdje):

Dobar uvid

Djelomičan uvid

Slab uvid

KLINIČKA PROCJENA DEMENCIJE (CDR)

KLINIČKA PROCJENA DEMENCIJE (CDR):	0	0.5	1	2	3

	Nesposobnost				
	Ne 0	Upitno 0.5	Blago 1	Umjereno 2	Teško 3
Pamćenje	Bez gubitka pamćenja ili lagana ne stalna zaboravljivost	Trajna lagana zaboravljivost, djelomično sjećanje na događaje, „dobročudna“ zaboravljivost	Umjereni gubitak pamćenja, izraženiji za skore događaje; defekt utječe na svakodnevne aktivnosti	Težak gubitak pamćenja; zadržava samo dobro naučeni materijal; novonaučeni materijal brzo zaboravlja	Teški gubitak pamćenja; zadržani samo fragmenti
Orjentiranost	Potpuno orjentiran/a	Potpuno orjentiran/a osim lagane poteškoće u vremenskim odnosima	Blage poteškoće s vremenskim odnosima; orjentiran/a prema mjestu ispitivanja; može biti geografski dezorjentiran/a na nekom drugom mjestu	Izrazite poteškoće s vremenskim odnosima; obično dezorjentiran/a u vremenu, često u prostoru	Orjentiran/a samo prema sebi
Procjena i rješavanje problema	Rješava svakodnevne probleme, dobro upravlja poslovnim i finansijskim operacijama, dobra procjena u odnosu na ranije sposobnosti	Lagana nesposobnost u rješavanju problema, sličnosti i razlika	Blaga nesposobnost u rješavanju problema, sličnosti i razlika; društvena procjena obično održana	Izrazita nesposobnost u rješavanju problema, sličnosti i razlika; društvena procjena obično oštećena	Nesposoban za procjenu i rješavanje problema
Društvene aktivnosti	Funkcionira samostalno na poslu, u kupovini, dobrovoljnim i društvenim skupinama	Lagana nesposobnost u ovim aktivnostima	Nesposoban/a samostalno funkcionirati u ovim aktivnostima iako u nekima može još uvijek biti angažiran; doima se normalnim kod povremene inspekcije	Ne nastoji samostalno funkcionirati izvan doma Doima se dovoljno dobro da ga/ju se može povesti na aktivnosti izvan obiteljskog doma. Doima se prebolesnim/om da bi ga/ju se moglo povesti na aktivnosti izvan obiteljskog doma.	
Dom i hobi	Dobro održani život u domaćinstvu, hobi i intelektualni interesi	Lagano onesposobljeni život u domaćinstvu, hobi i intelektualni interesi	Blaga do izražena nesposobnost funkcioniranja u kućanstvu; napuštene teže kućanske obaveze, složeniji hobi i interesi napušteni	Sačuvano obavljanje samo jednostavnih kućanskih obaveza; vrlo ograničeni interesi, slabo očuvani	Bez značajnije funkcije u domaćinstvu
Osobna njega	Potpuno sposoban/a brinuti se o samom sebi		Treba nagovaranje	Zahtijeva pomoć u oblačenju, održavanju higijene i brizi o osobnim stvarima	Zahtijeva znatnu pomoć za osobnu njegu; česta inkontinencija

Bodujte samo kao odstupanje od ranije uobičajene razine uslijed gubitka kognitivne funkcije, a ne zbog nesposobnosti uvjetovane drugim faktorima.